Lag om handel med drycker;

SFS 1977: 293
Utkom från trycket den 1 juni 1977

utfärdad den 12 maj 1977.

Enligt riksdagens beslut[1] föreskrives följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller försäljning och införsel av spritdrycker, vin, starköl och öl (alkoholdrycker) samt lättöl, läskedrycker och andra alkoholfria drycker.

Beteckning i denna lag har samma betydelse som i lagen (1977: 292) om tillverkning av drycker, m. m.

2 § Med försäljning förstås varje form av tillhandahållande av dryck mot ersättning.

Med partihandel avses försäljning till återförsäljare i och för hans rörelse. Annan försäljning benämnes detaljhandel, eller, om den sker för förtäring på stället, servering.

3 § Det är förbjudet att försälja alkoholdrycker om rätt därtill ej föreligger enligt denna lag.

4 § Utan hinder av bestämmelserna i denna lag får vin, starköl och öl serveras till passagerare på järnvägståg i internationell trafik. Vin får säljas för kyrkligt behov enligt föreskrifter som meddelas av regeringen, eller efter regeringens bestämmande socialstyrelsen.

Genom vad som föreskrives i denna lag göres ej inskränkning i den rätt till försäljning som följer av gällande bestämmelser om tullager som har inrättats för förvaring av proviant m. m. samt till försäljning av obeskattade varor i exportbutik.

5 § Om rätt att förfoga över alkoholdrycker som medföres som proviant på fartyg och luftfartyg i internationell trafik gäller särskilda bestämmelser.

6 § Om försäljning av spritdrycker, vin och starköl för tekniskt, industriellt, medicinskt, vetenskapligt eller likartat ändamål gäller lagen (1961: 181) om försäljning av teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat.

7 § Försäljning av drycker som omfattas av denna lag skall skötas på sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras.

Den som tar befattning med försäljning av drycker skall tillse att ordning, nykterhet och trevnad råder på försäljningsstället.

[1] Prop. 1976/77: 108, SkU 40, rskr 231.

8 § Den som tillverkar, säljer eller förmedlar försäljning av alkoholdrycker får i sin rörelse lämna sådan dryck som gåva endast i form av varuprov.

Vid handel med andra varor än alkoholdrycker får sådan dryck ej lämnas som gåva.

9 § Vid detaljhandel med och servering av alkoholdrycker skall alkoholfria drycker finnas att tillgå i tillfredsställande urval och omfattning.

10 § Den som är omyndig får ej bedriva försäljning av alkoholdrycker.

11 § Vid detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl får vara ej säljas eller utlämnas till den som kan antagas ej ha fyllt 20 år. Motsvarande gäller vid detaljhandel med öl och servering av alkoholdrycker i fråga om den som kan antagas ej ha fyllt 18 år.

Alkoholdrycker får ej säljas eller utlämnas till den som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.

Utlämning av alkoholdrycker skall vägras om det finnes särskild anledning att antaga att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon.

Innan alkoholdrycker utlämnas skall mottagaren på begäran styrka sin ålder.

12 § Det är förbjudet att som ombud eller på därmed jämförligt sätt anskaffa alkoholdrycker till den som enligt 11 § ej har rätt att få sådan vara utlämnad till sig. Det är också förbjudet att i större omfattning tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker.

13 § Försäljning av alkoholfria drycker är, med de inskränkningar som föreskrives i denna lag, tillåten under samma villkor som gäller för drivande av handel i allmänhet.

14 § Starköl med högre alkoholhalt än 4,5 viktprocent får säljas endast för export.

Parti- och detaljhandelsbolagen

15 § För import och partihandel med spritdrycker, vin och starköl skall finnas ett särskilt för ändamålet bildat aktiebolag (partihandelsbolag), som staten äger.

För detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl skall finnas ett särskilt för ändamålet bildat aktiebolag (detaljhandelsbolag), som staten äger.

16 § Föreskrifter om bolagens verksamhet och drift samt om särskild kontroll från statens sida skall intagas i avtal som upprättas mellan staten och bolagen.

Bolagen är skyldiga att verka för att reklam och andra marknadsföringsåtgärder för spritdrycker, vin och starköl ej bedrives på sätt som uppenbarligen står i strid med det i 7 § första stycket angivna syftet.

17 § Spritdrycker, vin och starköl får, med de undantag som angives i 18 §, införas till landet endast av partihandelsbolaget.

Spritdrycker, vin och starköl får ej tagas om hand på sätt som avses i 3 § andra stycket tullagen (1973: 670) av annan än partihandelsbolaget. Sådana varor får av annan än bolaget ej förvaras på annat tullager än sådant som har inrättats för förvaring av proviant m. m. I övrigt gäller lagen (1973: 980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m.

Spritdrycker och sådant vin, som ej har tillverkats inom landet, får säljas för export endast av partihandelsbolaget.

18 § Spritdrycker, vin och starköl får införas till landet

1. av den som har rätt till tullfrihet enligt 7 § tullförordningen (1973: 979),

2. av handelsresande som medför varan som prov, i och för dennes rörelse,

3. av resande eller av person, som utför arbete på transportmedel, för eget eller familjens bruk eller som gåva till närstående för dennes eller dennes familjs personliga bruk enligt bestämmelser som meddelas av regeringen,

4. i form av enstaka gåvoförsändelse till enskild person för dennes eller dennes familjs personliga bruk enligt bestämmelser som meddelas av regeringen,

5. som proviant på fartyg eller luftfartyg enligt särskilda bestämmelser.

Vin och starköl, som medföres som proviant på järnvägståg i internationell trafik, får införas i den utsträckning som kräves för servering av passagerare under tågets färd inom landet.

19 § Maltdryck som införes till landet skall vara försedd med uppgift om tillverkarens namn samt om varuslag på sätt som angives i 14 § andra stycket lagen (1977: 292) om tillverkning av drycker, m. m.

För oförtullad maltdryck som ej är försedd med uppgift enligt första stycket gäller lagen (1973: 980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m. m.

Generaltullstyrelsen får för visst fall medgiva undantag från bestämmelserna i denna paragraf.

20 § Partihandel med spritdrycker, vin och starköl får, med de i 22 och 23 §§ angivna undantagen, bedrivas endast av partihandelsbolaget.

21 § Partihandel med öl får bedrivas av den som har tillstånd enligt denna lag till detaljhandel med sådan dryck. Efter särskilt tillstånd får partihandel även bedrivas av den som yrkesmässigt bedriver partihandel med matvaror eller yrkesmässigt inför öl till landet.

Den som driver partihandel med öl får även sälja sådant öl för export.

22 § Detaljhandelsbolaget får sälja spritdrycker, vin och starköl till den som har rätt att servera sådana drycker.

23 § Den som enligt lagen (1977: 292) om tillverkning av drycker, m. m. har tillstånd att tillverka vin eller starköl får sälja av honom tillverkad vara för export och till partihandelsbolaget. Tillverkare av starköl får även sälja sådan vara till detaljhandelsbolaget och till annan tillverkare av starköl samt till den som har tillstånd att servera starköl.

Överföres tillstånd till servering av alkoholdrycker enligt 36 § andra stycket på annan, får överlåtaren sälja sitt lager av dessa drycker till sin efterträdare.

För konkursbo eller dödsbo får utan hinder av bestämmelserna i denna lag spritdrycker, vin och starköl säljas till parti- eller detaljhandelsbolaget samt starköl och öl säljas till tillverkare av sådan dryck enligt de föreskrifter som meddelas av regeringen, eller efter regeringens bestämmande, socialstyrelsen. Motsvarande gäller även i andra fall om särskilda omständigheter annars visas föreligga.

24 § Vid partihandel med alkoholdrycker är säljaren skyldig att förvissa sig om att köparen har rätt att återförsälja varan.

Vid varje lager för partihandel med starköl eller öl skall, om innehavaren ej är enskild person som själv förestår verksamheten, utses en för uppgiften lämplig person, som har tillsyn över försäljningen (föreståndare).

Vid partihandel med alkoholdrycker får endast anlitas anställd personal. Såld vara får dock sändas genom annan till återförsäljare.

Detaljhandel

Detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl

25 § Detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl får bedrivas endast av detaljhandelsbolaget.

26 § Detaljhandelsbolaget beslutar om försäljningsställenas förläggning enligt bestämmelser som meddelas av regeringen.

27 § Försäljning får ske antingen som försäljning till avhämtning eller genom försändning på rekvisition.

Försändning på rekvisition skall på begäran ske till köpare i ort där försäljningsställe saknas. För försändningen får detaljhandelsbolaget inrätta särskilt utlämningsställe. Saknas också utlämningsställe, sändes varan med post eller allmänt kommunikationsmedel till lämplig hållplats eller station. Försändningskostnaden betalas av detaljhandelsbolaget.

28 § Vid detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl får vara ej utlämnas till köpare förrän den har betalats.

29 § Spritdryck, vin eller starköl som ej hålles i lager skall på begäran anskaffas om ej detaljhandelsbolaget finner hinder härför föreligga.

30 § Detaljhandel med öl får bedrivas av detaljhandelsbolaget och av den som har meddelats särskilt tillstånd.

Tillstånd enligt första stycket gäller tills vidare och hänför sig till viss lokal (detaljhandelsställe).

Försäljning av öl får äga rum vardagar mellan klockan 8 och 20.

Tillståndsmyndigheten får i tillstånd till detaljhandel med öl meddela de föreskrifter som behövs.

31 § I ärende om tillstånd enligt 30 § skall tillståndsmyndigheten pröva om sökanden med hänsyn till personliga egenskaper och övriga omständigheter kan antagas vara lämplig som tillståndshavare.

Tillstånd till detaljhandel med öl skall om hinder ej föreligger enligt första stycket meddelas den som yrkesmässigt

1. säljer matvaror till allmänheten (matvaruhandlare),
2. tillverkar öl, lättöl eller läskedrycker (tillverkare).

Överlåter tillståndshavare sin rörelse, kan tillståndsmyndigheten medgiva att tillståndet överföres på förvärvaren.

32 § För varje detaljhandelsställe skall, om tillståndshavaren ej är enskild person som själv förestår verksamheten, utses en för uppgiften lämplig person som utövar tillsyn över försäljningen (föreståndare). För föreståndare skall utses ersättare som är lämplig för uppgiften.

Vid detaljhandel med öl får endast anlitas anställd personal. Såld vara får dock sändas genom annan till köpare.

33 § Matvaruhandlare får bedriva detaljhandel med öl endast i anslutning till försäljning av matvaror.

Tillverkare får bedriva detaljhandel med öl genom kringföringsförsäljning och försäljning från sådant lager som är beläget på tillverkningsstället eller huvudsakligen avsett för kringföringsförsäljning eller partihandel. I samband med sådan detaljhandel får tillverkare ej sälja andra varor än öl och alkoholfria drycker.

Tillstånd till detaljhandel med öl får meddelas den som har rätt att servera alkoholdrycker eller alkoholfria drycker endast om särskilda skäl föreligger.

Servering

Tillståndsfrågor

34 § Servering av alkoholdrycker får ske endast om tillstånd har meddelats. Utan tillstånd får dock alkoholdrycker serveras i militär mäss ombord på örlogsfartyg.

35 § Har tillstånd att servera alkoholdrycker återkallats, får alkoholfria drycker ej serveras i rörelsen utan särskilt medgivande.

36 § Tillstånd till servering av alkoholdrycker hänför sig till viss lokal eller annat avgränsat utrymme.

Överlåter tillståndshavare rörelsen, kan tillståndsmyndigheten medgiva att tillståndet överföres på förvärvaren.

37 § Tillstånd kan avse servering av alkoholdrycker

1. till allmänheten året runt eller årligen under viss tidsperiod,
2. i förening, klubb eller annat slutet sällskap året runt eller årligen under viss tidsperiod,
3. vid enstaka tillfälle eller under enstaka tidsperiod.

Tillstånd enligt första stycket 1–2 gäller tills vidare. Tillståndsmyndigheten får dock om särskilda skäl föreligger begränsa tillståndets giltighet till viss tid.

38 § Tillstånd till servering kan gälla alla slag av alkoholdrycker eller begränsas till att avse någon eller några av dessa drycker.

Tillstånd till servering på luftfartyg, fartyg eller järnvägståg i inrikes trafik (trafikservering) får avse vin, starköl eller öl eller, om särskilda skäl föreligger, alla slag av alkoholdrycker.

39 § Tillstånd till servering av alkoholdrycker på nöjes- eller idrottsplats får meddelas endast om särskilda skäl föreligger.

Första stycket gäller ej tillstånd till servering i slutet sällskap enligt 37 § första stycket 3.

40 § Vid tillståndsprövningen skall särskilt beaktas behovet av serveringen, sökandens lämplighet och serveringsställets tjänlighet för ändamålet.

41 § Tillstånd till servering får meddelas endast om det kan antagas att tillhandahållande av lagad mat kommer att utgöra en betydande del av rörelsen. Tillstånd till servering av öl får dock meddelas om lagad mat finns att tillgå eller i annat fall om särskilda skäl föreligger.

42 § Ombyggnad av serveringsställe som medför väsentlig ändring av serveringslokalerna eller som innebär inrättande av drinkbar kräver särskilt medgivande av tillståndsmyndigheten. Drinkbar skall vara en mindre väsentlig del av restaurangen, inrättad i nära anslutning till matsal.

43 § Tillståndsmyndigheten får i tillstånd till servering av alkoholdrycker meddela de föreskrifter som behövs.

44 § För serveringsställe, där servering kräver tillstånd enligt denna lag, skall finnas föreståndare med uppgift att öva tillsyn över serveringen. För föreståndare skall finnas erforderligt antal ersättare.

Föreståndare och ersättare skall med hänsyn till sina egenskaper och övriga omständigheter vara lämpliga för uppgiften.

Föreståndare för serveringsställe där spritdrycker, vin eller starköl får serveras och ersättare för denne skall vara godkända av tillståndsmyndigheten.

45 § Alkoholdrycker får ej serveras om föreståndare eller ersättare ej är närvarande på serveringsstället.

Vid bedrivande av serveringsrörelse för alkoholdrycker får endast anlitas personal som är anställd av tillståndshavaren.

46 § Servering av öl får påbörjas tidigast klockan 07.00 och servering av andra alkoholdrycker tidigast klockan 12.00. Avser tillstånd servering av enbart öl skall serveringen avslutas senast klockan 22.00. I annat fall skall servering av alkoholdrycker avslutas senast klockan 01.00. Tillståndsmyndigheten får dock förordna om andra tider för serveringens bedrivande.

Första stycket gäller ej vid trafikservering.

47 § Serveringsställe skall vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång (stängningstid).

48 § Vid servering av spritdrycker, vin och starköl skall lagad mat finnas att tillgå.

49 § Tillståndshavare är skyldig att hos detaljhandelsbolaget köpa alla spritdrycker, allt vin och allt utländskt starköl som behövs för rörelsen.

50 § Priser på alkoholdrycker får vid servering ej sättas lägre än detaljhandelspriset för varan jämte skäligt tillägg för serveringskostnaden. Priserna skall avvägas så att försäljning av drycker med högre alkoholhalt ej främjas.

51 § Servering av alkoholdrycker i drinkbar får endast äga rum om servering samtidigt bedrives i annan del av serveringsstället. Detta gäller ej hotell, där flertalet gäster har inackordering med helpension.

52 § Självservering av spritdrycker, vin eller starköl får bedrivas endast efter särskilt medgivande av tillståndsmyndigheten.

53 § På serveringsställe får ej åtgärder vidtagas i syfte att förmå gäst till inköp av alkoholdrycker.

54 § Från serveringsställe får ej någon medföra eller tillåtas medföra serverad eller på annat sätt där utlämnad alkoholdryck.

Förvarings- och förtäringsförbud

55 § Vid försäljning av maltdrycker eller alkoholfria drycker får malt- och läskedrycker ej förvaras i annat kärl än det i vilket drycken har levererats av tillverkaren. Kärl eller sådan dryck, som är avsedd för försäljning, får ej förändras av återförsäljaren.

56 § På serveringsställe, för vilket tillstånd till servering av alkoholdrycker gäller, får ej någon dricka eller tillåtas dricka andra alkoholdrycker än som har serverats i enlighet med tillståndet.

Ej heller får någon dricka eller tillåtas dricka alkoholdrycker på serveringsställe där alkoholdrycker ej får serveras eller i lokal, som yrkesmässigt upplåtes för anordnande av sammankomster i slutna sällskap vid vilka mat och dryck tillhandahålles av innehavaren eller genom dennes försorg och där servering av alkoholdrycker ej är tillåten.

Alkoholdryck som ej får serveras i lokal som avses i denna paragraf får ej heller förvaras i sådan lokal eller därtill hörande utrymmen annat än om det är uppenbart att drycken ej är avsedd att drickas på stället.

Förfarandet vid lagens tillämpning

57 § Tillstånd till parti- och detaljhandel med öl meddelas av länsstyrelsen i det län där försäljningsstället är beläget.

58 § Tillstånd till annan servering av alkoholdrycker än trafikservering meddelas av länsstyrelsen i det län där serveringsstället är beläget. Detsamma gäller medgivande till servering av alkoholfria drycker enligt 35 §.

Tillstånd till trafikservering meddelas av länsstyrelsen i det län, där det företag som vill bedriva serveringen har sitt säte. Har företaget ej säte inom landet, meddelas tillstånd av länsstyrelsen i Stockholms län.

59 § Ansökan om tillstånd enligt 57 och 58 §§ göres skriftligen hos tillståndsmyndigheten.

60 § I ärende om tillstånd till servering av alkoholdrycker enligt 37 § första stycket 1 och 2 skall tillståndsmyndigheten alltid inhämta yttranden från länsnykterhetsnämnd, polismyndighet och kommunfullmäktige i den kommun där serveringen skall bedrivas.

I ärende om tillstånd till servering av alkoholdrycker inom eller invid militärt område skall tillståndsmyndigheten, utöver vad som sägs i första stycket, inhämta yttrande från vederbörande militära chef.

Kommunfullmäktige får uppdraga åt kommunalt organ eller åt särskilt utsedda personer att i fullmäktiges ställe avgiva yttrande.

61 § Annat tillstånd till servering av alkoholdrycker än trafikservering och servering enligt 37 § första stycket 3 får ej meddelas om det avstyrkes av kommunen och ej heller omfatta starkare drycker än kommunen tillstyrkt.

62 § Beslut om tillstånd till servering enligt 37 § första stycket 1 och 2 skall kungöras i ortstidning. Tiden för anförande av besvär över sådant beslut skall räknas från den dag då kungörandet har skett.

63 § Har den som fått tillstånd till detaljhandel med öl eller till servering av alkoholdrycker avlidit, försatts i konkurs eller förklarats omyndig och vill dödsboet, konkursboet eller förmyndaren fortsätta rörelsen, skall anmälan göras till tillståndsmyndigheten med uppgift om föreståndare. Anmälan skall ha inkommit senast två månader efter dödsfallet respektive första borgenärssammanträdet eller omyndighetsförklaringen. Har anmälan ej inkommit inom föreskriven tid, upphör tillståndet att gälla den dag anmälningstiden utgick.

64 § Föranleder sådan försäljning av alkoholdrycker som äger rum med tillstånd enligt denna lag olägenheter i fråga om ordning, nykterhet och trevnad eller iakttages ej bestämmelserna i denna lag eller med stöd därav meddelade föreskrifter, skall tillståndsmyndigheten återkalla tillståndet eller begränsa det till att avse viss eller vissa drycker. Finns anledning anta ga att tillfredsställande förhållanden kan åstadkommas utan att så ingripande åtgärd vidtages, får tillståndshavaren i stället meddelas varning eller särskilda föreskrifter.

Första stycket äger motsvarande tillämpning om de förutsättningar som gäller för meddelande av tillstånd ej längre föreligger.

I ärende enligt första eller andra stycket kan godkännande av föreståndare eller ersättare för föreståndare återkallas.

65 § Föranleder försäljning av alkoholfria drycker olägenheter i fråga om ordning, nykterhet och trevnad skall den som bedriver försäljningen meddelas varning eller förbjudas att fortsätta verksamheten. I sådant ärende kan även meddelas föreskrifter om försäljningens bedrivande.

Ärende som avses i första stycket prövas av länsstyrelsen i det län där försäljningstället är beläget. Saknas fast försäljningsställe äger 58 § andra stycket motsvarande tillämpning.

66 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får om synnerliga skäl föreligger förbjuda eller inskränka försäljning av alkoholdrycker.

Länsstyrelsen får för visst tillfälle, om det anses påkallat för ordningens upprätthållande, förbjuda eller inskränka försäljning av alkoholdrycker.

67 § Länsstyrelsens beslut enligt denna lag länder omedelbart till efterrättelse, om ej annorlunda förordnas.

68 § Talan mot länsstyrelsens beslut enligt denna lag föres hos socialstyrelsen genom besvär. Mot socialstyrelsens beslut får talan ej föras.

Tillsyn

69 § Socialstyrelsen utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

Det åligger länsstyrelse, länsnykterhetsnämnd, kommunal nykterhetsnämnd och polismyndighet att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag.

Polismyndighet och kommunal nykterhetsnämnd skall underrätta länsstyrelsen om sådant förhållande som är av betydelse för länsstyrelsens tillsyn.

70 § Bokföring i rörelse som avser försäljning av alkoholdrycker skall vara så utformad att kontroll av verksamheten är möjlig. Den som driver sådan rörelse är därjämte skyldig att lämna statistiska uppgifter i enlighet med de föreskrifter regeringen eller, efter regeringens bestämmande, socialstyrelsen meddelar.

71 § Tillsynsmyndighet har rätt att på anfordran få upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen enligt denna lag. För fullgörande av åliggandena enligt 69 § är tillsynsmyndighet berättigad till tillträde till försäljningsställe med tillhörande lokaler.

Den som utövar tillsyn enligt denna lag får ej obehörigen yppa vad han därvid inhämtat.

Ansvar m. m.

72 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. säljer alkoholdrycker utan tillstånd eller, om tillstånd ej behövs, utan rätt enligt denna lag,

2. serverar spritdrycker, vin eller starköl som har anskaffats på annat sätt än som sägs i 49 §, dömes för *olovlig försäljning av alkoholdrycker* till böter eller fängelse i högst ett år.

Är brottet grovt, dömes till fängelse i högst två år. Vid bedömande av om brottet är grovt skall särskilt beaktas om försäljningen har utgjort led i en verksamhet som bedrivits yrkesmässigt eller i större omfattning.

73 § Om ansvar för olovlig införsel och utförsel av alkoholdrycker finns bestämmelser i lagen (1960: 418) om straff för varusmuggling.

74 § Den som i strid mot 12 § uppsåtligen eller av oaktsamhet anskaffar alkoholdrycker åt annan dömes för *olovligt anskaffande av alkoholdrycker* till påföljd som angives i 72 §.

75 § Den som innehar alkoholdrycker i uppenbart syfte att olovligen sälja dem dömes för *olovligt innehav av alkoholdrycker* till böter eller fängelse i högst sex månader.

76 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet säljer eller utlämnar alkoholdrycker i strid mot 11 § till någon som kan antagas ej ha uppnått föreskriven ålder eller som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel, eller vid partihandel underlåter att på sätt föreskrives i 24 § första stycket förvissa sig om att köparen har rätt att återförsälja varan, dömes för *olovlig dryckeshantering* till böter.

För olovlig dryckeshantering dömes också den som serverar alkoholfria drycker i strid mot 35 §, förvarar drycker i strid mot 55 § eller tillåter alkoholförtäring eller förvaring av alkoholdrycker i strid mot 56 §.

77 § Bryter gäst på serveringsställe mot 54 eller 56 § dömes till böter, högst femhundra kronor.

78 § I ringa fall skall ej dömas till straff för gärning som avses i 72 och 74–76 §§.

För försök till brott som avses i 72 och 74 §§ dömes till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Har flera medverkat till gärning som avses i 72, 74–76 §§ eller vid försök

som avses i andra stycket, äger 23 kap. 4 och 5 §§ brottsbalken motsvarande tillämpning. Den till vilken alkoholdrycker har sålts eller annars har anskaffats för personligt bruk skall dock vara fri från ansvar.

79 § Drycker som har varit föremål för brott enligt denna lag eller värdet därav samt utbyte av sådant brott skall förklaras förverkade, om det ej är uppenbart obilligt.

Föremål som har använts som hjälpmedel vid brott enligt 72 eller 74 § eller dess värde får förklaras förverkat, om det är påkallat till förebyggande av brott eller av annan grund särskilda skäl föreligger.

80 § I fråga om dryck som kan antagas bli förverkad enligt denna lag gäller lagen (1958: 205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m. m. i tillämpliga delar. Dryck som har lagts upp på tullupplag av annan än partihandelsbolaget skall anses som förverkad om den ej har tagits ut från upplaget inom 30 dagar från uppläggningen. Vad som nu har sagts gäller även i fråga om sådan dryck som för tillfällig förvaring har omhändertagits av tullmyndighet utan att läggas upp på tullupplag.

81 § Chefen för utrikesdepartementet får medgiva undantag från 49 och 56 §§ på begäran av främmande stat och internationell organisation som avses i lagen (1976: 661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1978. Genom lagen upphäves rusdrycksförsäljningslagen (1954: 521), ölförsäljningslagen (1961: 159), förordningen (1955: 38) om försäljning av alkoholfria drycker, förordningen (1963: 224) om förbud i vissa fall mot förtäring och förvaring av rusdrycker och öl m. m. och förordningen (1955: 37) med vissa bestämmelser om systembolag.

I samband med ikraftträdandet iakttages följande.

1. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållande som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

2. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift som har ersatts genom bestämmelse i denna lag tillämpas i stället den nya bestämmelsen. Används i lag eller författning beteckningen rusdrycker skall därmed avses spritdrycker, vin och starköl såvitt ej annat framgår av sammanhanget.

3. Tillståndsbevis avseende försäljning av drycker som har meddelats med stöd av äldre bestämmelser gäller tills vidare. Efter ikraftträdandet får detaljhandel med öl icke bedrivas på annan tid än vardagar mellan klockan 8 och 20. Är tillstånd tidsbegränsat eller avser det servering av öl på nöjes- eller idrottsplats gäller det till utgången av år 1979 om kortare tid ej har angivits i tillståndet. Har i utskänkningstillstånd angivits visst klockslag för utskänkningens avslutande, skall vid tillämpningen av 47 § denna tid anses som serveringstidens utgång.

4. Godkännande enligt äldre bestämmelser av föreståndare för utskänkningsrörelse eller ersättare för denne gäller tills vidare, dock längst till utgången av år 1979.

5. Partihandelsbolaget får tills vidare bedriva i 15 § första stycket angiven verksamhet utan hinder av att bolaget ej helt äges av staten.

6. Tillverkare som vid ikraftträdandet bedriver försäljning av öl från butik som har anordnats före den 1 januari 1961 får fortsätta tills vidare med denna försäljning.

7. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om talan mot beslut som har meddelats enligt den äldre lagstiftningen före den 1 januari 1978.

På regeringens vägnar

PER AHLMARK

RUNE GUSTAVSSON
(Socialdepartementet)